ΜΙΚΡΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΖΑΝ ΛΟΓΙΕΛ

Ο ΓΚΑΛΑΡ

Βρισκόμαστε μὲ τὸν φίλον μου Καρτερὸν στὸν ἐξώστη ἑνὸς μεγάλου ξενοδοχείου τοῦ βουλεβάρτου, ὅταν μᾶς ἐπλησίασε ἕνας πλανόδιος πωλητὴς κάρτ-ποστάλ, ἀνάπηρος πολέμου.

Μόλις στάθηκε μπροστά μας, δύο ξεφωνητὰ ἀκούστηκαν μὲ μιᾶς. Ὁ πωλητὴς φώναξε :

—Λοχαγέ μου !

—Γκαλάρ ! εἶπε ὁ φίλος μου.

Κι' ὁ ἕνας ἔπεσε στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ ἄλλου.

—Ἡ ὀρντινάτσα μου στὰ χαρακώματα ! μοῦ ἐξήγησεν ἀμέσως ὁ φίλος μου, συσταίνοντάς μου τὸν ἀνάπηρο, τὸν ὁποῖο ἔβαλε νὰ καθήσῃ μαζύ μας. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἦταν ἕνας πολὺ περίεργος τύπος. Προφὶλ ἀκαθόριστο, πρόσωπο πελιδνό, σῶμα ψιλόλυγνο. Ὅταν μιλοῦσε ἔσερνε τὴ φωνή του.

Ὁ φίλος μου καὶ ὁ Γκαλὰρ ἄρχισαν ἀμέσως νὰ μιλοῦν γιὰ τὶς πολεμικές τους ἀναμνήσεις.

Ὁ Γκαλὰρ ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ ἐγελοῦσε μ' ἕνα γέλιο τσιριχτό. Τὸ γέλιο του αὐτὸ ἦταν τόσο ἀλλόκοτο, τόσο πένθιμο, ποὺ ἔδειχνε πὼς ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς δὲ χάρηκε ποτὲ στὴν ζωή του...

—Ὁ Γκαλὰρ εἶνε ἕνας ἀληθινὸς ἥρως ! μοῦ εἶπε ὁ φίλος μου, ὅταν ὁ Γκαλὰρ ἔφυγε.

—Τὸ πόδι του, μοῦ ἐπρόσθεσε, τὸ ἔχασε στὸν πόλεμο, μιὰ μέρα, ποὺ ἔδειξεν ἀφάνταστον ἡρωϊσμό. Ἐμένα, μοῦ ἔσωσε δυὸ φορὲς τὴ ζωή ! Τὴν πρώτη φορά, πρὸ δωδεκαετίας...

—Ὥστε ἐγνώριζες τὸν Γκαλὰρ καὶ πρὸ τοῦ πολέμου ; διέκοψα τὸν φίλο μου.

—Ναί ! ἦταν μαθητής μου, ὅταν ἀκόμη ἤμουν δάσκαλος σ' ἕνα προάστειο. Ὁ Γκαλὰρ ἦταν τὸ χειρότερο παιδὶ τοῦ χωριοῦ κι' ὁ τελευταῖος μαθητὴς στὸ σχολεῖο. Παληοχαρακτῆρας, στενοκέφαλος, ὕπουλος καὶ κακός ! Ὅλοι τὸν ἔτρεμαν. Γιὰ ψύλλου πήδημα τσακωνόταν μ' ὅλο τὸν κόσμο. Στὸ σχολεῖο ἦταν ὁ τρόμος τῶν παιδιῶν. Διαρκῶς ἐμάλλωνε μαζύ τους...

...Πρέπει ὅμως νὰ σοῦ πῶ, πὼς ἡ τύχη δὲν εἶχε διόλου εὐνοήσει τὸ κακομοιριασμένο αὐτὸ παιδί. Ἦταν ὁ πρωτότοκος ἑφτὰ ἀδελφῶν κι' ἔγινε ἀρχηγὸς καὶ προστάτης τῆς οἰκογενείας του σὲ ἡλικία 12 χρονῶν! Τοὺς ἀνήλικους ἀδελφούς του τοὺς ζοῦσε πειά αὐτός. Αὐτὸς τοὺς τάΐζε, αὐτὸς τοὺς ἔλουζε, τοὺς ἔντυνε... Μιὰ μέρα, ποὺ μπῆκα σπίτι του καὶ εἶδα ὅλη ἐκείνη τὴν κακομοιριὰ ἔφριξα. Δὲν ἐβάσταξα τότε κι' ἔσφιξα τὸ χέρι τοῦ παληόπαιδου αὐτοῦ μὲ συγκίνησι...

***

...Λίγα χρόνια ὕστερα, ἕνα χειμωνιάτικο βράδυ, βγῆκα ἀπὸ τὸ θέατρο πολὺ ἀργά. Γιὰ νὰ πάω σπίτι μου, ἔπρεπε νὰ περάσω ἀπὸ μιὰ παληοσυνοικία, σχεδὸν ἀκατοίκητη, κατὰ μῆκος τοῦ καναλιοῦ. Κανένας ἀμαξᾶς δὲ θὰ δεχόταν νὰ μὲ περάση τέτοια ὥρα—μιὰ μετὰ τὰ μεσάνυχτα—ἀπὸ τὴν περιοχὴ αὐτή, τὴν πιὸ ἐπικίνδυνη ἴσως τοῦ Παρισιοῦ. Ἄλλωστε καὶ τὰ οἰκονομικά μου τότε δὲν μοῦ ἐπέτρεπαν νὰ κάμω τέτοια ἔξοδα...

...Ἐπερπατοῦσα, λοιπόν, βιαστικὰ μὲ τὸ γιακᾶ τοῦ ἐπανωφοριοῦ μου ἀνασηκωμένο. Ἕνας δυνατὸς ἄνεμος ἔδερνε τὰ δένδρα καὶ τἄκανε νὰ λυγίζουν τρίζοντας ἀπαίσια :

...Τὴν τρομερὴ αὐτὴ νύχτα τὴν θυμᾶμαι καὶ τώρα ἀκόμα μ' ἀνατριχίλα !...

...Ἐξακολουθοῦσα ὡς τόσο βιαστικὸς τὸν δρόμο μου γεμᾶτος τρόμο καὶ φρίκη...

...Ξαφνικὰ μέσα ἀπὸ τὸ βαθὺ σκοτάδι ἕνας ἄνθρωπος πετάχτηκε μπροστά μου καὶ μοῦφραξε τὸν δρόμο.

—Ἔχετε σπίρτα ; μ' ἐρώτησε.

Καὶ πρὶν προφτάσω ν' ἀπαντήσω, ρίχτηκε ἀπάνω μου, μοῦδεσε τὰ μπράτσα μ' ἕνα σχοινὶ καὶ μοῦ ἔβαλε τὸ πιστόλι του κάτω ἀπὸ τὴν μύτη !

—Ἂν κουνηθῆς, ἂν φωνάξῃς, εἶσαι χαμένος ! οὔρλιαξε.

Ἐσφύριξε τότε κι' ἀμέσως, χωρὶς νὰ ξέρη κανεὶς πῶς καὶ ἀπὸ ποῦ βγῆκαν τέσσερες-πέντε ἄλλοι κακοποιοί. Ὁ ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς ἀμέσως ἄρχισε νὰ μὲ ψάχνη. Μοῦ πῆρε τὸ πορτοφόλι μου κι' ὅ,τι ἄλλο εἶχα ἀπάνω μου, μ' εἶχαν ρίξη κάτω καὶ μὲ κύτταζαν μ' ἄγριες ματιές, ποὺ πετοῦσαν σπίθες ὀργῆς !... Τέλος ἕνας ἀπ' αὐτοὺς εἶπε πεισματωμένα :

—Ἀπόψε μᾶς πέφτουν ὅλο καὶ ἄψιλοι !

Κ' ἕνας ἄλλος ἐπρόσθεσε :

—Αὐτοῦ ἐδῶ τοῦ ταιριάζει νὰ τὸν ρίξουμε στὸ κανάλι ! Ἔτσι θὰ βγάλουμε τὸ ἄχτι μας !

Τὴν φωνὴ αὐτὴ τοῦ ἀνθρώπου ποῦθελε νὰ μὲ πνίξη, μοῦ φάνηκε πως δὲν τὴν ἄκουγα γιὰ πρώτη φορά... Εὐτυχῶς βγῆκε αὐτὴ τὴ στιγμὴ τὸ φεγγάρι κι' ἔτσι μπόρεσα νὰ διακρίνω τοὺς ἀπάχηδες. Ἦσαν ὅλοι παιδιά, ὁ πιὸ ἡλικιωμένος θάταν μόλις 20 χρονῶν.

—Ναί, στὸ κανάλι ! ξαναφώναξε ὁ ἴδιος ὁ ἀπάχης.

Τότε δυὸ ἀπ' αὐτοὺς μὲ σήκωσαν στὰ χέρια τους, ἀποφασισμένοι νὰ μὲ πετάξουν στὸ κανάλι.

Τὴν τρομακτικὴ αὐτὴ στιγμή, δὲν ξέρω πῶς καὶ γιατί φώναξα ἕνα ὄνομα :

—Γκαλάρ !...

Ὁ ἀπάχης ποὺ ἄκουσε τ' ὄνομά του—γιατὶ ἦταν πράγματι ὁ Γκαλὰρ—πετάχτηκε ἀπάνω, ἔτρεξε κι' ἔσκυψε κοντά μου. Ὅταν μὲ ἐγνώρισε ἔδειξε εἰλικρινῆ λύπη :

—Ὦ ! κύριε Καρτερόν ! φώναξε. Ἐσεῖς λοιπόν, εἶσθε ; Τί κακὸ πηγαίναμε νὰ κάνουμε !...

Καὶ μ' ἕνα κίνημα τοῦ χεριοῦ του μ' ἔλυσε καὶ μ' ἄφησε ἐλεύθερο.

—Τί τρέχει ; ποιὸς εἶν' αὐτός ; Σύντροφος εἶνε ; ρωτοῦσαν νὰ μάθουν οἱ ἄλλοι ἀπάχηδες.

—Ναί, τοὺς ἐξήγησεν ὁ Γκαλάρ. Εἶνε ὁ κ. Καρτερόν, ὁ παληός μου δάσκαλος. Ἕνας λαμπρὸς ἄνθρωπος, ποὺ δὲν μ' ἐτιμωροῦσε ὅπως ἄξιζα, ὅταν μὲ εἶχε μαθητή του. Ἤλθε μιὰ μέρα σπίτι μου νὰ δῆ πῶς ἐτάΐζα τ' ἀδέλφια μου, ὕστερα ἀπὸ τὸ θάνατο τῆς μητέρας μου. Ἤξερε τί παληόπαιδο ἤμουν κι' ὅμως ὅταν μὲ βρῆκε νὰ φροντίζω τὰ μικρά μου, μοῦσφιξε τὸ χέρι ! Ἤμουν τόσο λυπημένος ἀπὸ τὸν θάνατο τῆς μητέρας καὶ τόσο στεναχωρημένος ! Κι' ὁ κ. Καρτερὸν μοῦσφιξε τὸ χέρι σὰν νὰ ἤθελε νὰ μοῦ πῆ : «Ἔννοια σου, μικροῦλη μου κι' ἐγὼ ἐδῶ εἶμαι !». Καταλάβατε, παιδιά ; Ὁ κ. Καρτερὸν εἶνε ὁ μόνος ἄνθρωπος στὸν κόσμο ποὺ δὲν μ' ἐμίσησε, δὲν μ' ἐκατάτρεξε... Γιαυτὸ νομίζω, τί λέτε κι' ἐσεῖς, πὼς ἦλθε τώρα ἡ ὥρα νὰ τοῦ ξοφλήσω τὸ παληὸ ἐκεῖνο σφίξιμο τῶν χεριῶν...

Οἱ ἀπάχηδες ὄχι μόνον συμφώνησαν μὲ τὸν Γκαλάρ, ἀλλὰ ἔβγαλαν καὶ τὰ κασκέττα τους καὶ τὰ ἐστριφογύριζαν στὰ χέρια μου· μουρίζοντας διάφορα μισόλογα συγγνώμης. Ὕστερα μοῦ γύρισαν τὸ πορτοφόλι μου κι' ὅ,τι ἄλλο μοῦχαν πάρει.

—Μόνον κ. Καρτερόν, μοῦπε ὁ Γκαλάρ, φροντίστε νὰ μὴ περνᾶτε νύχτα ἀπὸ τέτοια μέρη. Θέλετε τώρα νὰ σᾶς συνοδεύσουμε ;... Καμμιὰ φορά, δὲν ξέρει κανείς... Μπορεῖ νὰ πέσετε σὲ τίποτε... ἐπικίνδυνα πρόσωπα !...

Καὶ ἡ τιμητικὴ αὐτὴ φρουρὰ μὲ συνώδευσε ὡς τὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ μου.

***

Ξανασυνάντησα τὸν Γκαλάρ, ὅπως σοῦ εἶπα, στὸν πόλεμο. Καὶ τὸν ἔκαμα ὀρντινάτσα μου. Ἐζήσαμε μαζὺ τὴν ζωὴ τῶν χαρακωμάτων. Ἦταν μαζύ μου στὸ Βερντέν ! Ἐκεῖ ἔχασε τὸ πόδι του, γιατὶ ἤρθε ὡς τὴν πρώτη γραμμή, μέσα σὲ μιὰ θύελλα ἀπὸ ὀβίδες, γιὰ νὰ μὲ βρῆ καὶ νὰ μὲ σηκώση στὶς πλάτες του, βαρειὰ πληγωμένο κι' ἑτοιμοθάνατο. Μ' ἔσωσε ! Χωρὶς τὸν Γκαλὰρ ἤμουν ἀσφαλῶς χαμένος...

...Ἐννοεῖται ἂν καὶ περάσαμε μαζὺ τόσα χρόνια καὶ εἴπαμε τόσα καὶ τόσα, ποτέ μας δὲν ἐκάμαμε λόγο γιὰ τὴ νυκτερινή μας ἐκείνη συνάντησι στὴν ὄχθη τοῦ καναλιοῦ. Ποτέ...

ΖΑΝ ΛΟΓΙΕΛ

Περπατοῦσα βιαστικὰ μὲ τὸν γιακᾶ σηκωμένο...

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

ΤΟ ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΟ ΔΕΝΔΡΟ ΤΗΣ ΓΗΣ

Πρὸ ὀλίγων ἀκόμη ἐτῶν ἐπικρατοῦσε γενικῶς ἡ ἰδέα ὅτι τὸ ἀρχαιότερο πρᾶγμα τῆς γῆς ἦταν ἡ πυραμῖδες τῆς Αἰγύπτου, ἡ ὁποῖες ἔχουν ἡλικία 4 περίπου χιλιάδων ἐτῶν. Τελευταίως ὅμως οἱ φυσιολόγοι ἀνεκάλυψαν ὅτι τὸ ἀρχαιότερο πρᾶγμα ποὺ ὑπάρχει στὴ γῆ εἶνε ἕνα κυπαρίσσι ποὺ βρίσκεται στὸ δάσος Χεπουλτεπὲκ τοῦ Μεξικοῦ καὶ τὸ ὁποῖο ἔχει ἡλικία 6.200 ἐτῶν.

Θὰ ρωτῆστε ἴσως πῶς ἐξηκριβώθη ἡ ἡλικία του. Ἁπλούστατα: Τὸ κυπαρίσσι αὐτὸ κάθε πενῆντα χρόνια βγάζει καινούργιο φλοιό, ὁ ὁποῖος σιγὰ-σιγὰ ἑνώνεται μὲ τὸν κορμό. Ὁ κορμὸς ἔπειτα ἀπὸ ἄλλα πενῆντα χρόνια σκεπάζεται ἀπὸ τὸν καινούργιο φλοιό. Τὸ κυπαρίσσι λοιπὸν τοῦ δάσους Χεπουλτεπὲκ ἔχει 124 στρώματα φλοιοῦ.

Ἐκτὸς αὐτοῦ εἶνε γνωστὰ καὶ ἄλλα δένδρα ποὺ ἀριθμοῦν ἡλικίαν χιλιάδων ἐτῶν, ὅπως λόγου χάριν τὸ περίφημο μπασσάμ τοῦ Χοῦμπολυτ ποὺ βρίσκεται στὴν Κεντρικὴ Ἀφρικὴ καὶ τὸ ὁποῖο ἔχει ἡλικία 4.000 ἐτῶν.

Ὅλων ὅμως τὸ ρεκὸρ τὸ κατέρριψε τὸ κυπαρίσσι τοῦ Μεξικοῦ.

ΕΥΘΥΜΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ

Μεταξὺ δύο κυνηγῶν :

— Διάβολε ! Προσέχετε λοιπόν ! Τὴν τελευταία φορά, ἐνῶ ἐσημαδεύατε τὸ λαγό, χτυπήσατε ἐμένα.

— Μὰ τώρα θἀλλάξω σύστημα. Θὰ σημαδεύω ἐσᾶς καὶ ἴσως χτυπήσω τὸ λαγό !...

***

Μιὰ μέρα ἕνας ἀπὸ τοὺς δεσμοφύλακες τοῦ μικροῦ Λουδοβίκου 17ου ρώτησε τὸν ὑψηλὸ δεσμώτη :

—Ἂν σᾶς ἐλευθέρωναν οἱ βασιλικοὶ τί θὰ κάνατε;

—Θὰ συγχωροῦσα τοὺς ἐπαναστάτες, ἀπάντησε τὸ δυστυχισμένο παιδί.